

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsesforløb i

Urologi

*Urinvejskirurgisk Afdeling / Hospitalsenheden Vest
og*

*Urologisk Afdeling / Aalborg Universitetshospital
og*

Urinvejskirurgisk Afdeling / Hospitalsenheden Vest

2014 målbeskrivelsen

Godkendt den 22. juni 2017 af DRRLV (udfyldes af VUS)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne.....	4
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning	10
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted.....	47
3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning.....	49
4. Uddannelsesvejledning	49
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	52
5.1 Evaluer.dk.....	52
5.2 Inspektorrapporter	53
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg.....	53
6. Nyttige kontakter	54

1. Indledning

Specialet **urologi** er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesbog / portefølje (<http://www.urologi.dk/uddannelse/hoveduddannelse>). Denne udleveres ved første ansættelse i forløbet. Når elektronisk udgave er etableret vil lægen blive introduceret til denne ved starten af ansættelsen. I porteføljen findes adgang til målbeskrivelse, relevante uddannelsesprogrammer, elementer der understøtter læringsprocessen, samt skemaer til dokumentation for godkendelse af de obligatoriske kompetencemål og kurser, der er betingelse for at opnå speciallægeanerkendelse.

Specielle regionale forhold

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om [individuel karrierevejledning](#) i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen. Dette uddannelsesprogram angiver hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
<i>Urologisk Afdeling, Hospitalsenheden Vest</i>	<i>Urologisk Afdeling, Aalborg Universitets- hospital</i>	<i>Urologisk Afdeling, Hospitalsenheden Vest</i>
<i>Varighed (18 mdr.)</i>	<i>Varighed (24 mdr.)</i>	<i>Varighed (18 mdr.)</i>

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

Nedenfor findes kort beskrivelse af de(t) ansættelsessted(er) lægen skal ansættes på i denne del af speciallægeuddannelsen. Beskrivelsen er tilstræbt kort, men kan evt. findes i mere udførlig udgave på ansættelsesstedets hjemmeside ud fra det anførte link.

1. & 3. ansættelse: [Urinvejskirurgisk afdeling, Hospitalsenheden Vest](#)

Ansættelsesstedet generelt

Afdelingen varetager alle urologiske funktioner på hovedfunktionsniveau. På regionsfunktionsniveau varetages nyrecancer, transluminal nefroscopi, Perkutan nefrolitotomi (PNL) i formaliseret samarbejde med urinvejskirurgisk afd K, AUH. På regionsfunktionsniveau ligeledes dialyseadgange incl. AV fistler. Derudover som højt specialiseret funktion i formaliseret samarbejde med urinvejskirurgisk afd K AUH – radikal prostatectomi.

Vores mål er, at man efter 1. del HU her, vil være i stand til at varetage de mest basale urologiske planlagte og akutte indgreb, forestå udredning og til dels behandling af de basale urologiske tilstande (scrotale, penile, LUTS, uretersten) samt visse dele af cancerbehandlingen i overensstemmelse med de i målbeskrivelsen anførte kompetencer. Derudover kunne håndtere en forvagsfunktion i en afdeling, hvor både større og mindre operative indgreb foretages.

Således tilstræbes det, at man herfra med en god ballast kan overgå til 2. del HU på en højt specialiseret enhed.

Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)

Afdelingen har en yngre læge-plattform (<http://www.vest.rm.dk/afdelinger/urinvejskirurgisk-afdeling/job-og-uddannelse/læger/>) hvor beskrivelser af afdelingens funktioner, dagligdag og mange andre oplysninger er tilgængelige. Nedenfor beskrives derfor kun kort hvorledes afdelingen fungerer.

Afdelingen består af sengeafdeling, urologisk forundersøgelsesafsnit (UFA) og ambulatoriet. Fælles modtageafsnit med ortopædkirurgerne, mange patienter vil være set i FAM forud. Der er 13 operationslejer/uge på stationær operationsgang, 3 lejer/uge på dagkirurgisk operationsgang, samt et dagkirurgisk pendlerleje i Herning en gang/uge.

Afdelingen er til dels delt op i teams: nyre, prostata, sten, men den basale urologi varetages bredt

af alle afdelingens læger.

I første del af hoveduddannelsen vil man indgå i forvagtslaget og i 3. del i bagvagtslaget. (Se nedenfor). Afdelingen varetager kliniske ophold for 2. og 8. semesters studerende fra Århus universitet.

Derudover kommer der gynækologisk og almenmedicinske HU læger i fokuseret ophold.

Vagtfunktion:

I 1. del HU tilstræbes det, at der opnås kendskab til de basale dele af urologien samt de almindeligste akutte tilstande det være sig både akut opståede tilstande og postoperative komplikationer. I 3. del HU udbygges disse kompetencer ved at man her bliver rykket op som bagvagt, med en speciallæge som bag-bag-vagt.

Vagtarbejdet omfatter modtagelse af akutte patienter samt akut arbejde på sengeafdelingen.

Hyppigste patientkategorier: hæmaturi, urinretention, nyresten, torsio testis, KAD problemer, urinvejsinfektioner og cancersmerter. Derudover postoperative problemstillinger.

Stuegang:

Afgående forvagt fordeler lægerne til stuegang, så man fortrinsvis ser de patienter man har opereret selv. Stuegangen afvikles efter morgenkonferencen og før dagsprogrammet starter.

Ambulatorie:

I 1. del HU ambulatoriet vil der en dag ugentligt afholdes supervisions ambulatorium – hvor en speciallæge superviserer 3 YL. Dette giver mulighed for at opnå kompetencerne superviseret; det tilstræbes, at de kompetencer, der kræver lidt ekstra, afprøves her, hvor muligheden for at udvide kompetencegrænserne er bedst. Det vil i et vist omfang være muligt at få 'specialsyet' sit eget ambulatorium, da der tilstræbes faste rulledage. De andre ugedage er der almindelige ambulatorier. Det ambulante arbejde vil omfatte udredning af de mest basale urologiske tilstande blandt andet penile og scrotale tilstande, vandladningsudredning, hæmaturiudredning og basal udredning af prostatacancer.

Kompetencer, der forventes opnået, er udspecificeret i målbeskrivelsen. Der kan forventes 1-2 amb/uge.

I 3. del HU vil man deltage i det almindelige ambulatorium, og efterhånden opnå programmer, der matcher en speciallæges. Der kan forventes 2 ambulatorier/uge. Tre gange/år kan den uddannelsessøgende arrangere at dele et ambulatorie med en speciallæge (efter eget valg) som en form for lærings/supervisionsambulatorie. I 3. del af HU vil man blive præsenteret for alle specialets patientkategorier.

Operationsgangen:

Rent operativt vil der i første del af HU være fokus på scrotal/penil kirurgi, anlæggelse af JJ kateter, samt de mindre TUR-B og P operationer. I sidste del af opholdet vil erfaring med mindre/distale ureterstens knusning/fjernelse kunne opnås. Planlægning af operationsprogrammet foregår, så det bliver tilrettelagt efter den pågældende læges kompetencer inklusive nye kompetencemål. På den stationære operationsgang vil der være mulighed for supervision. De dagkirurgiske indgreb foregår som en pendlerlinie (dvs. der pendles mellem to lejer) på HEV Herning, hvor en speciallæge og en YL står sammen og opererer. Der kan forventes operativ aktivitet 1-2 gange ugentligt.

I 3. del HU vil de resterende kompetencer i henhold til målbeskrivelsen opnås. Her vil der blive lagt vægt på at få erfaring indenfor de basale transurethrale indgreb, og opøve yderligere kompetence indenfor URS (ureteroskopi)/RIRS (retrograd intrarenal stenfjernelse). PNL (percutan stenfjernelse), fistel anlæggelse og den basale børneurologi vil det være muligt at assistere til; afhængigt af

op-programmer kan der også deltages i laparoskopiske indgreb og de indgreb der foretages på robotten.

UFA:

Afhængigt af bemanningen vil der være dage i UFA (Urinvejskirurgisk Forundersøgelses Afsnit) for 1.del HU. Her skrives de elektive journaler.

Konferencer:

Røntgenkonference mellem 0745 og ca 0815.

Morgenkonferencen herefter.

Alle læger og studenter deltager.

Der afholdes i afdelingen MDT (MultiDisiplinære Team) konferencer for både nyre-, blære- og prostatacancer patienter. Det vil først være en prioritet i 3.del HU at deltage her. Der vil dog være mulighed for at deltage i 1. del HU.

Undervisning:

Der afholdes røntgen og morgen conference på alle hverdage. Her vil kompetencer som kommunikator, samarbejder og professionel kunne blive øvet/vurderet.

MDT konferencerne: her vil team medlemmer deltage sammen med onkologer, patologer og urologiske team kolleger fra hhv Århus og Viborg. Det vil først være aktuelt at prioritere deltagelse i MDT konferencerne i 3. del HU.

Formaliseret undervisning:

Onsdags undervisning; ca ½ times undervisning af kolleger og medicinstuderende med et fagligt emne; kan også varetages af udefra kommende undervisere. Man vil både i 1. og 3. del HU komme til at stå for en eller flere onsdags undervisnings seancer. Planlægges af UKYL.

Tirsdags- og torsdags undervisning: består af 'De akademiske 5 min.' dvs. en kort case eller undervisnings seance. Både 1. og 3. del HU vil skulle stå for en eller flere '5 min'. Planlægges af Overlæge Birgit Solsø.

Journal Club: en gang/md afholdes Journal Club ved Proff. Jørgen Bjerggaard, arrangeres af YL.

Kurser og kongresser:

Udover de obligatoriske kurser vil det være muligt at deltage i evt. kongresser eller andre kurser, der skønnes relevante. Der søges via ansøgningsskema (link). Der er ingen faste retningslinier vdr. ekstra kurser, dette tages op i forhold til den enkelte uddannelsessøgende.

Fokuserede ophold:

Det tilstræbes at de fokuserede ophold placeres og har tidsmæssig varighed som beskrevet i specialiets målbeskrivelse. Den uddannelsesansvarlige overlæge på modtagende afdeling har ansvaret for oplæring og kompetencevurdering, samt godkendelse af opnåede kompetencer. Det er den uddannelsessøgende læge der har ansvaret for at aftale de fokuserede ophold med uddannelsesansvarlig overlæge og skemalægger, under hensyntagen til afdelingens drift.

Forskning:

Umiddelbart forventes det, at det obligatoriske kursus i forskningstræning gennemføres. Derudover er der deltidsansat en professor på urologisk afd U, HEV Holstebro, som er fysisk i afdelingen ca. 2 dage/md. hvor han vil være behjælpelig med forskningsopgaver –ideer til projekter, supervision/vejledning. Hvis der er interesse for evt PhD forløb tages dette op individuelt.

2. ansættelse: Aalborg Universitetshospital, Urologisk Afdeling

Ansættelsesstedet generelt

Afdelingen varetager undersøgelse, behandling, kontrol og forebyggelse vedrørende medfødte og erhvervede sygdomme og skader i nyrer, urinveje og mandlige kønsorganer, hvor kirurgiske indgreb, herunder minimalt invasive indgreb og teknologikrævende nonoperativ behandling.

Afdelingen har hovedfunktion for lokalområdet og regions- og højtspecialiserede funktioner for region nord. Hovedfunktionen i basisurologi foregår dels i Aalborg og dels på Hobro sygehus hvor der er udefunktion mandag.

Regions- og højtspecialiserede funktioner gælder for områderne urologisk onkologi, urologisk laparoskopi, avanceret endoskopi og stenbehandling. Udredning, behandling og kontrol foregår overvejende i Aalborg.

Landsfunktionen for komplicerede urethrastener og læsioner varetages kun i Aalborg.

Den avancerede behandling udføres i samarbejde med relevante specialer som onkologi og radiologi. Der afholdes ugentlig uropatologisk fælleskonference(MDT).

Afdelingen er fagligt inddelt i 3 teams. Nyreteamet behandler benigne og maligne lidelser i øvre urinveje, blære-prostatateamet maligne lidelser i blære og prostata og uro-teamet vandladningsdysfunktion og urolithiasis.

Afdelingen har hovedfunktion i pædiatrisk urologi.

Urologisk afdeling ligger på Aalborg sygehus nord med ambulatoriefunktion inklusivt ESWL behandling og urodynamisk laboratorium på etage 0, et selvstændigt endagskirurgisk afsnit på etage 9 (afd. 109) og sengeafsnit på etage 10 (afd. 110).

Vedrørende urologisk afdelings opbygning, funktioner og lægelig bemanning henvises til afdelingsbeskrivelsen ([link](#))

Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)

Der tildeles ved ansættelse en hovedvejleder som sammen med den uddannelsessøgende planlægger et uddannelsesprogram, baseret på den hidtidige uddannelse, så målbeskrivelsens kompetencer opfyldes. Afdelingens øvrige speciallæger fungerer som vejleder.

Arbejdstilrettelæggelsen planlægges for en måned af gangen og funktionerne fremgår af vagtskemaet. Den uddannelsessøgendes funktioner er tilpasset uddannelsesniveaue og det tilstræbes at læger i hoveduddannelse ud over vagtarbejde, overvejende har dagfunktion på operationsgangen og i ambulatoriet. Alle funktioner foregår parallel med en speciallæge med mulighed for supervision.

Det tilstræbes at hoveduddannelseslæger i 2 del indgår i bagvagtslaget i den sidste halvdel af ansættelsen. Forvagten består af KBU læger og introduktionslæger samt læger i første del af hoveduddannelsen.

Den uddannelsessøgende går stuegang når man har bagvagt og det forventes desuden at man går stuegang på egne operationspatienter. Stuegangsfunktionen varetages også af en speciallæge med mulighed for at supervisere.

Afdelingen har dagligt 3 eller 4 operationslejer hvor der laves alt fra basisurologi til avanceret højt-specialiseret cancerkirurgi. Den uddannelsessøgende kan forvente 1 til 3 ugentlige operationsdage hvor man har en operationslinje sammen med en speciallæge. I anden del af hoveduddannelsen

forestår den uddannelsessøgende basisurologi på operationsgangen, bliver trænet i laparoskopisk urologi og assisterer ved højtspecialiseret og robotassisteret kirurgi som ikke foregår på regionssygehuse.

Den uddannelsessøgen har 1 til 2 ugentlige ambulatoriedage. Der varetages ambulatoriefunktion, med egen linje, superviseret af speciallæge med samtidig ambulatoriefunktion. Det forventes at den uddannelsessøgende i løbet af anden del af hoveduddannelsen udreder og lægger supervise-rede behandlingsplaner for mere komplekse patienter. Ambulatoriet består desuden af ESWL be-handling, TRUSP og flexcystoskopier.

Der afholdes dagligt, i forlængelse af afdelingens morgenkonference en fælleskonference med bil-leddiagnostisk afdeling. Her deltager alle afdelingens læger. Der er desuden en ugentligt billeddi-agnostisk konference i de tre teams med deltagelse af de relevante læger. Uropatologisk konfe-rence afholdes tre gange ugentligt for henholdsvis prostata-, blære- og nyrekræft. Der deltager læger fra urologisk, onkologisk og patologisk afdeling. Andre specialer deltager ved behov. Alle konferencer har stor uddannelsesmæssig værdi og den uddannelsessøgende forventes at deltage.

Undervisning

Konferencer

Alle læger deltager i morgenkonferencen hver dag fra kl. 08.00. Her gennemgås sidste døgn's akut-te patienter og operationspatienter. Eventuelle problemer diskuteres og det tilskyndes at med-bringe komplekse problemstillinger.

En gang om ugen fremlægges i forbindelse med morgenkonferencen "morgenpatienten" som kan være et konkret forløb eller en mere teoretisk problemstilling som diskuteres mellem lægerne. Afdelingen er bevidst om at morgenkonferencer skal have en uddannelsesmæssig værdi.

Formaliseret undervisning:

Fælles staff-meeting for alle afdelinger på Aalborg Sygehus afholdes første og tredje tirsdag i se-mestermånederne kl. 8.00 – 8.45.

Anden og fjerde tirsdag er der intern undervisning. Formålet er vedligeholdelse og opgradering af lægernes viden samt træning i at forberede og forestå undervisningen. Undervisningen forestås af både speciallæger og uddannelsessøgende hvis ikke der er ekstern underviser.

Afdelingen har desuden studenterundervisning og læger i hoveduddannelse opfordres til at delta-ge i undervisningen.

Alle læger i hoveduddannelse er under ansættelsen vejleder for kollegaer i KBU eller introdukti-onsstilling med de undervisningsforpligtelser dette medfører.

Kurser og kongresser

Den uddannelsessøgende har fri til deltagelse i de obligatoriske kurser som udbydes i forbindelse med ansættelsen. Afdelingen tilskynder desuden deltagelse i både nationale og internationale konferencer inden for relevante emner.

Det tilstræbes hvert år at sende uddannelsessøgende til DUS møder, EAU m.m. Det forventes af man efter kurser og kongresser præsenterer sine indtryk for kollegaer ved den interne undervis-ning.

Der gives fri til relevante kurser og kongresser under hensyntagen til afdelingens drift. Alt kursus og kongresdeltagelse godkendes af den ledende overlæge.

Fokuseret ophold

Hvilke målbeskrevne kompetencer, tilhørende læringsmetoder og kompetencevurderingsmetoder der hører til de forskellige ophold fremgår af målbeskrivelsen.

Det tilstræbes at fokuseret ophold i onkologisk afdeling afvikles under 2. ansættelse. Man kan dog også vælge at afvikle det i tilslutning til det tilsvarende obligatoriske specialespecifikke kursus (der er tilsvarende regler for nefrologi)

Det i målbeskrivelsen beskrevne fokuserede ophold i børneurologi tilstræbes afholdt under 2.ansættelse

Forskning

Aalborg universitetssygehus har et veludviklet forskningsmiljø forankret i forskningens hus og samarbejde med universitetet. Der vil under ansættelse være mulighed for både grundforskning og klinisk forskning. Forskningen koordineres af den forskningsansvarlige overlæge og afdelingen har en forskningsgruppe bestående af 2 speciallæger og 2 uddannelsessøgende læger. Gruppens formål er løbende at udvikle og stimulerer forskningen i afdelingen. ([link til afdelingsbeskrivelse](#)). Afdelingen har en idebank med mulige emner til projekter. Alle uddannelsessøgende opfordres til aktivt at deltage i forskning under ansættelsen.

Forskningstræningsmodulet tilstræbes afviklet under 2. ansættelse (på AaUH). Vejledt af hovedvejleder vælges forskningsvejleder. Dette planlægges i forbindelse med en af de første justerings-samtaler. Forløbet består af 10 kursusdage og 10 studiedage.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier. ([Målbeskrivelse](#)).

Denne liste angiver de kompetencer speciallægen som minimum skal besidde, med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsstrategier og de(n) valgte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Kompetencerne og de tilknyttede vurderingsmetoder konkretiseres ved anvendelse af kompetencekort eller anden konkret vejledning, og der angives link til disse. I denne tekst skal det tydeliggøres hvilke af de 7 roller, der indgår. Kompetenceopnåelsen kan evt. inddeles i forskellige sværhedsgrader, med angivelse af delniveau.

Listen er opdelt i grupper:

Medicinsk ekspert er opdelt i Kliniske, Parakliniske og Operative færdigheder.

Kliniske færdigheder (K) (25)

Parakliniske (P) (6)

Operative (O) (22)

Kommunikator (Ko) (7)

Samarbejder: (Sa) (2)

Leder/administrator/organisator (Le) (8)

Sundhedsfremmer (Su) (7)

Akademiker/forsker og underviser (Ak) (8)

Professionel (Pr) (9)

Der er angivet en ideel rækkefølge for at opnå kompetencerne. Der vil altid være afvigelser, men de bør så samles op og fremgå at samtaler med hovedvejleder og den individuelle uddannelsesplan.

Under 1. og 3. ansættelse er det med a, b og c angivet om kompetencen bør opnås de første, midterste eller sidste seks måneder af ansættelsen. Nogle kompetencer er dog afhængig af teamtilknytning, de markeres som angivet nedenfor

Under 2. ansættelse vil man rotere efter skema så man arbejder i alle teams. Det er anført ved hvilket teamophold kompetencerne bør opnås:

bø: børneurologisk team

b: Blæreteam

p: Prostatateam

BP: blære- og prostatateam

nyre: nyreteam

uro: urologiteam

Stenteam

Kliniske færdigheder

Nr.	Kompetencemål	Konkretisering af mål	Læringsmetode(r) anbefaling	Vurde- ringsmeto- de(r) obligatori- ske	1.ans	2. ans	3.a ns
K1	Skal kunne udrede og be- handle patienter med almin- deligt forekommende med- fødte anomalier af urinveje- ne (Me, Ko, Su, Ak)	Kunne diagnosticere følgende til- stande: Cystiske nyresygdomme Ureteropelvin stenose Vesiko-ureteral reflux Hestesko-, kage- og bækkennyre Duplikation af nyre og ureter Persisterende processus vaginalis Maldescensus testis og i nødvendigt omfang behandle og efterkontrollere patienter med disse tilstande.	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: - Kursus i børneurologi - Kursus i uro-radiologi Fokuseret ophold på - Billeddiagnostisk afdeling - Afdeling med børneurologisk funktion	CBD (Case Baseret Dis- kussion) Godkendel- se af kurser og fokuse- rede ophold		bø	
K2	Skal kunne erkende og pri- mærudrede samt viderehen- vise patienter med sjældent forekommende medfødte anomalier af urinvejene (Me, Ko, Ak)	Kunne diagnosticere følgende til- stande: Ektopisk ureter Blæreekstrofi Posterior urethral klap Epispadi Hypospadi Retrocaval ureter Og kunne henvise patienter med disse tilstande til en relevant afde-	<u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: - Kursus i børneurologi - Kursus i uro-radiologi Fokuseret ophold på - Billeddiagnostisk afdeling. - Afdeling med børneurologisk funktion Selvstudium	Godkendel- se af kurser og fokuse- rede ophold		bø	

		ling.					
K3	Skal kunne udrede og behandle eller viderehenvise patienter med urinvejsinfektioner og andre inflammatoriske tilstande i urinveje (Me, Ko, Su, Ak)	Kunne diagnosticere følgende tilstande: Bakteriel cystitis og urethritis Non-bakteriel cystitis og urethritis Pyelonephritis Pyonefroze og perirenal absces Prostatitis Epididymitis og orchitis Hyppigt forekommende seksuelt overførte sygdomme (herpes genitalis, klamydia, kondylomer og gonorrhoe) Fourniers gangræn og i nødvendigt omfang behandle og efterkontrollere patienter med disse tilstande. Kunne erkende følgende tilstande: Urogenital tuberkulose Urogenitale parasit sygdomme Urogenitale svampeinfektion og kunne henvise patienter mistænkt for disse sygdomme til videre udredning og behandling.	Superviseret klinisk arbejde. Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kursus: Kursus i urologisk mikrobiologi	CBD (Case Baseret Diskussion) Mini-CEX Godkendelse af kurser	c		
K4	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med urogenitale traumer	Kunne udrede patienter med stumpe og skarpe traumer af Nyre, ureter, blære, urethra, penis og skrotum. Kunne stille behandlingsindikation og varetage primær behandling og	Superviseret klinisk arbejde Superviseret operation Selvstudium Aktiv deltagelse i følgende kurser: Kursus i traumatologi (fælleskirurgisk)	CBD (Case Baseret Diskussion) OSATS / NOTSS			c

	(Me, Ko, Sa,, Le, Ak)	i nødvendigt omfang henvise til anden afdeling.	Kursus i uro-radiologi Fokuseret ophold på Billeddiagnostisk afdeling.	Godkendelse af kurser og fokuserede ophold			
K5	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med nyretumor	Kunne redegøre for nyretumorer (renalcellecarcinom, transitiocellulære tumorer, angiomyolipom, onkocytom, Von Hippel Lindau's syndrom og Nefroblastom). Kunne redegøre for simple og komplekse nyrecyster og opstille relevant kontrolprogram Kunne foretage TNM stadielinddeling ved renalcelle cancer. Kunne udrede patienter med nyretumorer og kunne stille operationsindikation. Kunne redegøre for radikal nefrektomi, nefronbesparende behandling og nefroureterektomi. (Se også afsnit III operative færdigheder) Kunne efterkontrollere patienter opereret for nyretumor	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i uro-onkologi • Kursus i uro-radiologi • Færdighedskursus i operativ kirurgi (fælles kirurgisk) Fokuseret ophold på: • Onkologisk afdeling. • Billeddiagnostisk afd. Selvstudium	CBD (Case Baseret Diskussion) Mini-CEX Godkendelse af kurser og fokuserede ophold		nyre	

	(Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne henvise patienter med vena cava tumortrombe til relevant afdeling. Have kendskab til og kunne henvise til onkologisk og palliativ behandling af nyrecancer på onkologisk og radiologisk afdeling.					
K6	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med blæretumorer	Kunne redegøre for og diagnosticere blæretumorer, herunder transitiocellulære tumorer, carcinoma in situ, planocellulære tumorer, adenocarcinomer og urachus tumorer. Kunne foretage TNM stadielinddeling ved blæretumorer. Kunne behandle og efterkontrollere patienter med blæretumorer stadium Ta – T1, herunder kunne foretage endoskopisk resektion af blæretumorer (TURB). (Se også afsnit III operative færdigheder) Kunne udrede og henvise patienter med muskelinvasive blæretumorer med henblik på cystektomi eller intenderet ku-	Superviseret klinisk arbejde Superviseret operation Selvstudium Assistere til operation <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i uro-onkologi • Kursus i uro-radiologi Fokuseret ophold på: • Onkologisk afdeling • Billeddiagnostisk afd.	CBD (Case Baseret Diskussion) OSATS / NOTSS Godkendelse af kurser og fokuserede ophold	BP		

	(Me, Ko, Sa, Su, Ak)	rativ strålebehandling. Kunne assistere til cystektomi og urinaflednings operationer og kunne redegøre for principperne for operationerne. (Se også afsnit III operative færdigheder) Kunne stille indikation/kontraindikation for blæreskylnings behandling (BCG og intravesikal kemoterapi) Kunne efterkontrollere patienter behandlet for blæretumor Kunne varetage palliativ behandling af blærecancer.					
K7	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med prostata cancer	Kunne redegøre for naturhistorie, TNM stadieinddeling og prognose ved prostatacancer. Kunne diagnosticere prostatacancer, herunder kunne foretage transrektal ultralydsskanning og biopsi af prostata. (Se også afsnit III operative færdigheder) Kunne varetage antihormonel behandling af prostatacancer.	Superviseret klinisk arbejde Superviseret operation Selvstudium Assistere til operation <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i uro-onkologi • Færdighedskursus i urologisk ultralyd • Kursus i uro-radiologi	CBD (Case Baseret Diskussion) Mini-CEX Godkendelse af kurser og fokuserede ophold			Blæ - pro-

	(Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne udrede og henvise patienter med henblik på intenderet kurativ behandling. Kunne assistere til radikal prostatektomi og kunne redegøre for principperne for operationen. Kunne efterkontrollere patienter behandlet for prostata cancer. Kunne henvise til relevant behandling af urininkontinens og urge efter behandling af prostatacancer. Kunne henvise til relevant palliativ behandling af prostatacancer, eks neurokirurgi/onkologisk behandling.	Fokuseret ophold på: • Klinisk fysiologisk afd. • Billeddiagnostisk afd. • onkologisk afdeling				
K8	Skal kunne varetage udredning af og have kendskab til behandling af patienter med penis cancer	Kunne redegøre for histologiske typer (planocellulært og verrucøst samt præcancer) Kunne foretage diagnostik, udredning og TNM stadieinddeling ved peniscancer. Kunne foretage biopsi af penistumorer.	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kursus: • Kursus i uro-onkologi Fokuseret ophold på: • Onkologisk afde-	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kurser og fokuserede ophold		BP	

	(Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne henvise patienter til penis-amputation og radikal excision af ingvinale lymfeknuder til relevant afdeling. Kunne efterkontrollere patienter behandlet for penis cancer. Kunne henvise til relevant onkologisk palliativ behandling.	ling. Selvstudium				
K9	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med testis cancer (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for histologiske typer og TNMS klassifikation. Kunne diagnosticere og udrede patienter med tumor testis. Herunder forholde sig til fertilitetsaspekter (sæddeponering) Kunne foretage kirurgisk behandling af tumor testis. (Se også afsnit III operative færdigheder) Have kendskab til onkologiske behandlingsprincipper. Kunne henvise patienter til onkologisk behandling/ kontrol.	Superviseret klinisk arbejde Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kursus: - Kursus i uro-onkologi Fokuseret ophold på: - Onkologisk afdeling Selvstudium	mini-CEX OSATS / NOTSS Godkendelse af kurser og fokuserede ophold	c		
K10	Skal have kendskab til primær udredning og visi-	Kunne redegøre for inddeling og typer af binyretumorer.	<u>Aktiv deltagelse</u> i: Kursus i uro-	Godkendelse af kursus	c		

	tation af patienter med binyretumor (Me, Ko, Sa, Ak)	Have kendskab til primær diagnostik af binyretumorer Kunne henvise patienter med binyretumorer til relevant afdeling Kunne redegøre for principperne ved binyre kirurgi	radiologi Selvstudium			
K11	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med sygdomme i skrotum (Me, Ko, Ak)	Kunne diagnosticere: Hydrocele, varicocele og spermatocele testis, torsio testis/epididymidis, akut skrotum og testodyni og i nødvendigt omfang behandle og efterkontrollere patienter med disse tilstande. (Se også afsnit III operative færdigheder)	<u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i urologisk ultralyd Selvstudium Superviseret klinisk arbejde	mini-CEX Godkendelse af kursus	b	
K12	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med erektiv dysfunktion (Me, Ko, Su, Ak)	Kunne udrede patienter med erektiv dysfunktion. Kunne varetage symptomatisk farmakologisk behandling af erektiv dysfunktion. Kunne henvise patienter med psykogen årsag til sexolog. Kunne redegøre for principperne ved penisprotese kirurgi, og kunne henvise til relevant afdeling	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> Kursus i andrologi Selvstudium	mini-CEX Godkendelse af kursus		c

		med henblik på dette.					
K13	Skal have kendskab til primær udredning og visitation ved mandlig infertilitet (Me, Ko, Ak)	Kunne redegøre for obstruktiv og non-obstruktiv infertilitet. Kunne redegøre for varicocele testis. Kunne redegøre for ejakulatorisk dysfunktion. Kunne foretage initial udredning ved mandlig infertilitet og kunne henvise patienter til relevant afdeling.	<u>Aktiv deltagelse</u> i: • Kursus i andrologi Selvstudium	Godkendelse af kursus			c
K14	Skal kunne udrede og behandle patienter med vandladningssymptomer (Me, Ko, Su, Ak)	Kunne redegøre for vandladningsfysiologi og farmaka med indvirkning på vandladningen. Kunne tolke symptomscoreskemaer og væskevandladnings-skemaer. Kunne stille indikation for urodynamic undersøgelse og tolke resultaterne. Kunne udrede patienter med vandladningssymptomer. Kunne varetage farmakologisk behandling af vandladningssymptomer.	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i: • Kursus i urodynamik	CBD (Case Baseret Diskussion) Mini-CEX Godkendelse af kursus	c		

K16	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med urininkontinens (Me, Ko, Sa, Su, Ak)	Kunne diagnosticere og udrede patienter med urge-, stress og blandet urininkontinens. Kunne behandle urgeinkontinens. Kunne redegøre for behandlingsprincipper ved kirurgisk behandling af stressinkontinens, og kunne henvise til relevant afdeling.	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i urodynamik. Fokuseret ophold på: - Gynækologisk operationsgang Selvstudium	Mini-CEX Godkendelse af kursus og fokuseret ophold			a
K17	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med neurogen vandladningsdysfunktion (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for årsager til og symptomatologi og urodynamiske fund ved suprasakral, infra-sakral og epiconal læsion. Kunne diagnosticere og udrede patienter med neurogen blæredysfunktion. Kunne varetage medicinsk behandling af neurogen blæredysfunktion.	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> Kursus i urodynamik Selvstudium	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kursus		uro	
K18	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med enuresis	Kunne udrede og behandle patienter med enuresis.	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i børneurologi Fokuseret ophold på: - Afdeling med børn-	Godkendelse af kursus og fokuseret ophold		bø	

	(Me, Ko, Sa, Ak)		eurologisk funktion				
			Selvstudium				
K19	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med hæmaturi (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for årsager til hæmaturi. Kunne udrede patienter med mikroskopisk og makroskopisk hæmaturi. Kunne behandle patienter med svær makroskopisk hæmaturi og blæretamponade. Kunne redegøre for endoskopisk elektrokoagulation af blødende læsioner i prostata og blære.	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium Fokuseret ophold på: • Billeddiagnostisk afdeling	CBD (Case Baseret Diskussion) Mini-CEX Godkendelse af fokuseret ophold	a		
K20	Skal kunne varetage udredning, kirurgisk og medicinsk behandling af patienter med urinvejssten. (Me, Ko, Su, Ak)	Kunne foretage udredning, diagnostik og klassifikation af patienter med sten i øvre urinveje. Kunne varetage medicinsk behandling og iværksætte forebyggende behandling. Kunne redegøre for aflastning af øvre urinveje, transluminal endoskopisk behandling af urinvejsstensten (RIRS og URS), ekstrakorporal stenkusning (ESWL) samt perkutan stenfjernelse (PNL).	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i urolithiasis • Færdighedskursus i urologisk endoskopi Fokuseret ophold på: • Kliniskfysiologisk afd. • Billeddiagnostisk afd.	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kurser og fokuserede ophold			sten-team

K21	Skal kunne varetage primær udredning af patienter med nedsat nyrefunktion, anuri, nyreinsufficiens og polyuri (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for basal nyrefysiologi og patofysiologi. Kunne redegøre for prerenal, renal og postrenal nyreinsufficiens. Kunne primær udrede patienter med anuri. Kunne erkende og behandle prerenal og postrenal årsag til anuri. Kunne henvise patienter med medicinsk nyresygdom til nefrologisk afdeling. Kunne varetage behandling af patienter med polyuri.	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i nefrologi Fokuseret ophold på: - Nefrologisk afdeling - Klinisk fysiologisk afd. Selvstudium	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kurser og fokuserede ophold			a
K22	Skal kunne samarbejde med nefrologer om behandlingen af patienter med terminal nyreinsufficiens	Kunne redegøre for symptomer, kliniske og parakliniske fund, samt prognose ved terminal nyreinsufficiens. Kunne redegøre for forskellige dialyseformer og dialyse adgangsveje. Kunne redegøre for lovgivning om organdonation og organtransplantation.	<u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i nefrologi Fokuseret ophold på: - Nefrologisk afdeling Selvstudium	Godkendelse af kursus og fokuseret ophold			a

	(Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for principperne ved nyretransplantation. Kunne henvise nyretransplanterede patienter til højt specialiseret enhed og/eller nefrologisk afdeling.					
K23	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med obstruktion af øvre urinveje (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne udrede og diagnosticere obstruktion af øvre urinveje. Kunne stille indikation for at foretage akut og elektiv aflastning af patienter med obstruktion af øvre urinveje. Kunne stille indikation for at foretage permanent stent i ureter	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Færdighedskursus i urologisk ultralyd • Færdighedskursus i urologisk endoskopi Fokuseret ophold på: • Klinisk fysiologisk afdeling • Billeddiagnostisk afd.	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kurser og fokuserede ophold	b		
K24	Skal kunne varetage udredning og behandling af urologiske problemer i forbindelse med graviditet	Kunne redegøre for normalt forekommende forandringer og påvirkninger af urinvejene under graviditet. Kunne erkende behandlingskrævende urologiske symptomer og eller tilstande under graviditet, herunder symptomgivende hydronefroze og urinvejsinfektion.	<u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i urologisk mikrobiologi • Kursus i uro-radiologi Fokuseret ophold på: • Gyn/obs afd. Selvstudium	Godkendelse af kurser og fokuseret ophold		uro	

	(Me, Ko, Sa, Su, Ak)						
K25	Palliativ behandling (Me, Ko, Sa, Le, Su, Ak)	Kunne redegøre for palliativ behandling ved uhelbredelig sygdom, herunder smertebehandling, palliativ kirurgi og anden palliativ symptombehandling	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium Fokuseret ophold på: Onkologisk afd.	Audit af journaler Mini-CEX Godkendt fokuseret ophold			c

Parakliniske færdigheder

Nr.	Kompetencemål	Konkretisering af mål	Læringsmetode(r), Anbefaling	Vurderingsmetode(r), Obligatorisk(e)			
P1	Klinisk kemiske undersøgelser: Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resultatet af klinisk kemiske undersøgelser (ved tilstande nævnt i afsnit I kliniske færdigheder). (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne stille indikation for, samt tolke og anvende resultaterne af Blod og serum analyser Urin analyser Sædanalyser Stenanalyser	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: - Kursus i urologisk mikrobiologi. - Kursus i urolithiasis - Kursus i nefrologi. - Kursus i andrologi	Godkendelse af kurser			b

P2	Billeddiagnostiske undersøgelser: Skal kunne stille indikation for, udføre, tolke og anvende resultatet af billeddiagnostiske undersøgelser (ved tilstande nævnt under afsnit I kliniske færdigheder). (Me, Ko, Sa, Su, Ak)	Kunne stille indikation for, udføre, samt tolke og anvende resultaterne af følgende undersøgelser: Direkte pyelografi Ultralyd af nyre mhp hydronefroser Ultralyd af blære mhp residualurin Transrektal ultralyd af prostata inkl. biopsi Ultralyd af skrotum mhp tumor, hydrocele, spermatocele og varicocele Kunne stille indikation for, samt tolke og anvende resultaterne af følgende undersøgelser: CT oversigt over urinveje (stenCT), CT Urografi (en til flere faser) MR af urogenitalsystem og retroperitoneum Doppler ultralydsundersøgelser Urethrografi Cystografi Miktionscystografi	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium <u>Aktiv deltagelse</u> i følgende kurser: • Kursus i uro-radiologi • Færdighedskursus i urologisk ultralyd Fokuseret ophold på: Billeddiagnostisk afdeling	CBD (Case Baseret Diskussion) Godkendelse af kurser og fokuseret ophold	b		
P3	Klinisk fysiologiske undersøgelser – radioisotopundersøgelser: Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resul-	Kunne stille indikation for, tolke og anvende resultaterne af følgende undersøgelser: Clearence Renografi	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium Fokuseret ophold på:	Godkendt fokuseret ophold	b		

	taterne af klinisk fysiologiske undersøgelser (ved tilstande nævnt i afsnit I kliniske færdigheder). (Me, Ko, Sa, Ak)	Nyrescintigrafi Knoglescintigrafi PET CT	Klinisk fysiologisk afdeling				
P4	Urodynamiske undersøgelser: Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resultaterne af urodynamiske undersøgelser (ved tilstande nævnt i afsnit I kliniske færdigheder). (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne stille indikation for, tolke og anvende resultaterne af følgende undersøgelser: Cystometri Urinfløwmetri Tryk-flow-EMG Urethral trykprofil	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i:</u> Kursus i urodynamik Selvstudium	Godkendt kursus		uro	
P5	Terapeutiske teknologier Skal kunne anvende urologisk medikoteknisk udstyr (Me, Ak)	Kunne redegøre for tekniske principper, indikationer, kontraindikationer, mulige per- og postoperative komplikationer, sikkerhedsforanstaltninger og risici ved anvendelse af: Elektro-kirurgi (åbent og endoskopisk) Laser Rtg.Gennemlysning	Superviseret klinisk arbejde Selvstudium Kurser: Lokale sikkerhedskurser	Teoretisk test	a		
P6	Diagnostisk cyto- og histopatologi Skal kunne tolke og anvende cyto- og histopatologiske beskrivelser	Kunne redegøre for klassifikation, stadietinddeling (TNM), gradsinddeling, samt mikro- og makroskopiske karakteristika for neoplasier i:	Superviseret klinisk arbejde <u>Aktiv deltagelse i følgende kurser:</u> Kursus i uro-onkologi	Godkendte kurser			b

	(Me, Ko, Sa, Ak)	Nyre (herunder RCC, angiomyolipom, onkocytom og nefroblastom, simple og komplekse nyrecyster) Blære (herunder uretheliale tumorer i øvre urinveje) Prostata Testis (herunder germinalcelle-Leydig celle- og Sertolicelle tumorer) Penis Kunne redegøre for mikro- og makroskopiske karakteristika ved: Benign prostata hyperplasi Inflammatoriske tilstande i blære (herunder interstitiel cystitis, cystitis cystica, glandulær og follikulær cystitis samt metaplasier) Kunne håndtere biopsimateriale og makropræparater korrekt Kunne tolke og anvende patologibeskrivelser	Selvstudium Deltage i multidisciplinær konference					
--	------------------	---	---	--	--	--	--	--

Operative færdigheder

Nr.	Kompetencemål	Konkretisering af mål	Læringsmetode(r),	Vurderingsmetode(r),			
-----	---------------	-----------------------	-------------------	----------------------	--	--	--

			anbefaling	Obligatorisk(e)			
O1	Skal kunne udføre diagnostisk og terapeutisk endoskopi af nedre urinveje (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne stille indikation for og klar- gøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne anvende apparatur korrekt. Kunne udføre følgende indgreb selvstændigt: Meatotomi (5) Urethro-cystoskopi (kompetence i I-forløb) Intern urethrotomi (10) Transurethral blære lithotripsi (5) Transurethral behandling af blæretumor (TURB)(15) Transurethral prostataresektion (TURP og TUIP)(15) Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i urologisk endoskopi	OSATS / NOTSS Godkendt kursus	C (evner i TURB /P vurderes her)		
O2	Skal kunne udføre diagnostisk og terapeutisk transluminal endoskopi af øvre urinveje	Kunne stille indikation for og klar- gøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne anvende apparatur korrekt. Kunne udføre følgende indgreb selvstændigt: Anlæggelse og fjernelse af ureterstent (kompetence i I-forløb) Ureteropelveoskopi (inkl. biopsi) Lithotripsi/fjernelse af uretersten, nederste 1/3 (15)	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Færdighedskursus i urologisk endoskopi - Færdighedslaboratorium (simulatortræning)	OSATS / NOTSS Godkendelse af kursus			a/b sten team (evner i JJ og URS vurderes)

	(Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne udføre følgende indgreb under supervision: Transluminal endoskopisk behandling af Lithotripsi/fjernelse af pelvis/calixste samt øverste 2/3 af uretern. urotheltumorer i øvre urinveje. Ureteropelveoskopi (incl biopsi) Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Kursus i Urolithiasis				her)
O3	Skal kunne redegøre for diagnostisk og terapeutisk perkutan nefroskopi (Me, Ak)	Kunne redegøre for indikationer, kontraindikationer og principper for perkutan nefroskopi, herunder perkutan endoskopisk lithotripsi/fjernelse af pelvis/calixsten (PNL). Kunne redegøre for komplikationer til indgrebet.	Assisteret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Færdighedskursus i urologisk endoskopi - Kursus i urolithiasis	Godkendelse af kursus			Stenema/b
O4	Skal kunne udføre laparoskopi og redegøre for retroperitoneoskopi (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne redegøre for indikationer, kontraindikationer og principper for laparoskopi og retroperitoneoskopi. Kunne udføre laparoskopi under supervision. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> - Færdighedskursus i urologisk laparoskopi - Færdighedslaboratorium (simulatortræning)	OSATS / NOTSS Godkendelse af kurser		nyre	

O5	Skal kunne foretage transrektal ultralydsvejledt prostatabiopsi (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne anvende apparatur korrekt. Kunne udføre proceduren selvstændigt: Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Superviseret procedure <u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i urologisk ultralyd	OSATS Godkendelse af kursus	a		
O6	Skal kunne redegøre for ultralydsvejledt anlæggelse af nefrostomi (Me, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	<u>Aktiv deltagelse i:</u> - Færdighedskursus i urologisk ultralyd Fokuseret ophold på: - Billeddiagnostisk afd.	Godkendelse af kursus og fokuseret ophold	b		
O7	Skal kunne foretage indgreb på nyre og nyrepelvis (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne udføre følgende indgreb på nyre under supervision: Frilægning af nyre og nyrepelvis Kunne assistere til følgende indgreb: Nephrectomia, Nefronbesparende kirurgi, Nephroureterectomy, Pyelo-ureterostomia, Resectio renis,	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i operativ kirurgi (fælles kirurgisk)	OSATS / NOTSS Godkendelse af kursus		ny-re	

		Kunne vurdere per- og post-operative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.					
O8	Skal kunne foretage indgreb på ureter og redegøre for operationer til urin-afledning (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne udføre følgende indgreb på ureter under supervision: Frilægning af ureter, Kunne assistere til følgende indgreb på ureter: Uretero-Ureterostomi Ureterocystostomia, Ureterocutaneostomia Kunne assistere til og redegøre for følgende indgreb: Uretero-entero-cutaneostomia Uretero-entero-cutaneostomia med reservoir Uretero-entero-urethrostomia Kunne vurdere per- og post-operative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation <u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i operativ kirurgi (fælles kirurgisk) Selvstudium	OSATS / NOTSS Godkendelse af kursus		BP	
O9	Skal kunne foretage mindre indgreb på urinblære	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne udføre følgende indgreb	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation	OSATS / NOTSS Godkendelse af kursus		uro	

	(Me, Ak)	urethrae Implantation af artificiel urethral spinkter	Selvstudium				
O12	Skal kunne redegøre for og assistere til operationer for stressinkontinens (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne redegøre for indikationer, kontraindikationer og principper ved udførelse af følgende indgreb: Suspensio urethrae retropubica og/eller andre operationer for stressinkontinens. Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene. Kunne henvise patienter til operation	Fokuseret ophold på: Gynækologisk operationsgang Assisteret operation Selvstudium	Godkendt fokuseret ophold		uro	
O13	Skal kunne assistere til radikal prostatektomi (Me, Ko, Sa, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne assistere til Radikal prostatektomi. Kunne redegøre for komplikationer til indgrebet. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Selvstudium	CBD		BP	
O14	Skal kunne foretage operationer på skrotalindholdet	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne udføre følgende operationer selvstændigt:	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation	OSATS / NOTSS	c		

	(Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Excisio probatoria testis(5) Incisio abscessus scroti (inkl. drænage)(5) Operation for torsio testis(2) Orchiopeksi(5) Orchiectomy subcapsularis(2) Orchiectomy et epididymectomy(5) Excisio hydrocele testis(5) Excisio hydrocele funiculi(5) Spermatocele operation(5) Resectio vasis deferentis bilateralis (sterilisationsop.)(2) Kunne udføre følgende indgreb under supervision: Operation for kryptorchisme/retentio testis Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer. Kunne redegøre for / assistere til: Varicocele operation Implantatio protheseos testis Vaso-vasostomia Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene.					
--	----------------------	---	--	--	--	--	--

O15	Skal kunne foretage mindre operationer på penis (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne udføre følgende operationer selvstændigt: Meatotomi/Operatio plastica meatus urethrae (meatoplastik)(5) Operatio pro phimose/Circumcisio(5) Excisio probatoria penis(5) Operatio pro priapismo(2) Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer. Kunne redegøre for og assistere til: Operatio pro induratio penis plastica/penis arcuatus	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation	OSATS / NOTSS	c		
O16	Skal kunne redegøre for større operationer på penis (Me, Ak)	Kunne redegøre for følgende indgreb: Implantation af erektionsprotese Amputatio penis partialis Amputatio penis totalis Excision af inguinale lymfeglandler, radikal	Selvstudium	CBD		BP	

		Operatio pro hypo- spadia/epispadia Kunne redegøre for komplikati- oner til indgrebene.					
O17	Skal superviseret kunne foretage mindre operatio- ner i retroperito- neum (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindi- kationer. Kunne udføre følgende opera- tioner under supervision: Excision af iliacale lymfegland- ler Kunne assistere til Excisio probatoria spatii retro- peritonealis Kunne redegøre for komplikati- oner til indgrebene. Kunne vurdere per- og post- operative forløb og reagere adækvat ved komplikationer.	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation • <u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i operativ kirurgi (fælles ki- rurgisk) • Færdighedskursus i urologisk laparosko- pi	OSATS / NOTSS Godkendelse af kursus		BP	
O18	Skal kunne redegøre for større opera- tioner i retroperi- toneum (Me, Ak)	Kunne redegøre for: Excisio tumoris retroperitonea- lis Excision af paraaortale lymfe- glandler Kunne redegøre for komplikati- oner til indgrebene.	<u>Aktiv deltagelse i:</u> Færdighedskursus i opera- tiv kirurgi (fælles kirurgisk)	Godkendt kursus		nyre	
O19	Skal kunne redegøre for nyretransplanta-	Kunne redegøre for princip- perne ved:	Superviseret klinisk arbejde	Godkendelse af kursus		nyre	

	tion og operationer på transplanterede nyrer (Me, Ak)	Nyretransplantation Nyregraftektomi Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene.	<u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i nefrologi Fokuseret ophold på: - Nefrologisk afdeling Selvstudium	og fokuseret ophold			
O20	Skal under supervision kunne anlægge peritoneal-dialyse kateter. (Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Kunne redegøre for principerne ved: Anlæggelse af peritoneal dialyse kateter Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene.	<u>Aktiv deltagelse i:</u> - Kursus i nefrologi Fokuseret ophold på: - Nefrologisk afdeling Hvis den urologiske afdeling ikke udfører indgrebene må den uddannelsessøgende sendes til afdeling der foretager disse. Selvstudium	Godkendelse af kursus og fokuseret ophold		X God ken des ef- ter gen- nem- ført kur- sus og foku- se- ret op- hold	
O21	Skal kunne foretage reoperation ved komplikationer efter urologisk operation	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne udføre følgende operationer selvstændigt: Transluminal reopereation ved blødning (cystoskopi ved blæretamponade)(3)	Superviseret klinisk arbejde Assisteret operation Superviseret operation	OSATS / NOTSS			b

	(Me, Ko, Sa, Le, Ak)	Reopr for overfladisk og dyb blødning(5) Reopr for overfladisk og dyb infektion(5) Reopr for sårruptur(5)					
O22	Skal kunne redegøre for ESWL (Me, Ak)	Kunne stille indikation for og klargøre patienten til indgrebet Kunne redegøre for kontraindikationer. Kunne henvise/visitere til følgende operationer: ESWL af nyresten ESWL af uretersten Kunne redegøre for komplikationer til indgrebene. Kunne vurdere per- og postoperative forløb og reagere adækvat ved komplikationer	Superviseret klinisk arbejde Kursus i urolithiasis	CBD		X God- ken- des efter gen- nem- ført kur- sus	

Kommunikator:

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluerings			
Ko1	Forelægge mundtlig eller skriftlig problemstilling vedrørende en patient til kolleger eller andet sundhedspersonale, på en sådan måde, at det kan danne baggrund for beslutning	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken Opgave	Struktureret observation i klinikken og Bedømmelse af opgave og/eller 360-graders evaluering			
Ko2	Kommunikere med sundhedsmedarbejdere på en så-	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken			

	dan måde, at medarbejder- nes roller er afgrænsede og informationen til disse er af- passet kompetence og an- svar således at der gives enslydende meddelelser til patienter og pårørende			og/eller 360-graders evaluering			
Ko3	Informere patienter og på- rørende om kirurgiske pro- cedurer (inkl. invasive un- dersøgelser), herunder om forventelig effekt, normale per- og postoperative for- løb, bivirkninger, komplika- tioner og risici – på et ni- veau og i en detaljerings- grad som er tilpasset den enkelte patient, og sikre forståelse af informationen	Introduktions- uddannelse	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken			
Ko4	Informere patienter om kla- gerettigheder, klageveje og klagemuligheder	Introduktions- uddannelse	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken			
Ko5	Situationstilpasset informere om dødsfald, herunder om regler for obduktion og or- gandonation	Introduktions- uddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken			
Ko6	Vejlede patienter og pårø- rende i beslutninger om valg af behandling.	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	mini-CEX	c		
Ko7	Informere patienter og på- rørende om alvorlig, livstru-	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	mini-CEX			b

	ende og/eller uhelbredelig sygdom - på et niveau og i en detaljeringsgrad, som er tilpasset den enkelte patient, og sikre forståelse heraf						
--	--	--	--	--	--	--	--

Samarbejder:

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluerings			
Sa1	Samarbejde med kolleger og andet sundhedspersonale, herunder kunne søge råd hos kolleger og andre i eller uden for organisationen	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering			
Sa2	Indgå i tværfaglige team-møder og team-samarbejde med respekt for de øvrige team-medlemmers meninger og rolle i samarbejdet og samtidig bidrage med sin egen specialespecifikke ekspertise.	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering+ NOTSS			b

Leder/administrator/organisator:

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluerings			
Le1	Redegøre for lovgivningen i lægevirksomhed inkluderende ki-	Introduktionsuddannelse	Selvstudier	Struktureret vejleder-samtale			

	urgisk virksomhed		Kursus	og Godkendt kursus			
Le2	Anvende relevante administrative regler og love i egen arbejdspraksis	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Audit af journaler			
Le3	Redegøre for sundhedsorganisationens opbygning m.h.t. patientbehandling, forskning og uddannelsesmæssige aktiviteter lokalt, regionalt og nationalt	Hoveduddannelse	SOL	Godkendt kursus			c
Le4	Korrespondere med andre kolleger og myndigheder, inklusive klageinstanser	Hoveduddannelse	SOL	Godkendt kursus			c
Le5	Udforme instrukser for arbejds-gange, vagttilrettelæggelser og behandlingsrutiner	Hoveduddannelse	Udforme en instruks eller lign	Bedømmelse af opgave	b		
Le6	Planlægge og lede det daglige arbejde, f.eks. en teamfunktion og vagtarbejdet	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering			b
Le7	Lede tværfaglige konferencer vedrørende patientbehandlingen	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering			b
Le8	Indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering			a

Sundhedsfremmer

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluerings			
Su1	Rådgive om tiltag, der kan forebygge/forbedre en given patients tilstand	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken			

Su2	Anvende reglerne for anmeldelse af bivirkninger, venerea og infektiøse sygdomme	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken eller Opgave	Struktureret observation i klinikken eller Bedømmelse af opgave			
Su3	Anvende sociallovgivning og sociale hjælpeforanstaltninger i den enkelte patients tilfælde	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken eller Opgave	Struktureret observation i klinikken eller Bedømmelse af opgave			
Su4	Rådgive/undervise eksempelvis personalegrupper, myndigheder og patientforeninger om generelle risikofaktorer af betydning for visse sygdomme	Hoveduddannelse	Undervisning	Feed-back			c
Su5	Rådgive patienter med nyrestenssygdom om forebyggende tiltag.	Hoveduddannelse	Superviseret klinisk arbejde og Selvstudium Aktiv deltagelse i kursus i urolithiasis	CBD Godkendt kursus			a
Su6	Rådgive patienter med recidiverende urinvejsinfektioner om forebyggende tiltag.	Hoveduddannelse	Superviseret klinisk arbejde og Selvstudium Aktiv deltagelse i kursus i mikrobiologi	CBD Godkendt kursus			b
Su7	Informere og rådgive patienter med transitiocellulære neoplasier om risikofaktoren tobaks-	Hoveduddannelse	Superviseret klinisk arbejde og	CBD Godkendt kursus		BP	

	rygning		Selvstudium Aktiv delta- gelse i kursus i uro-onkologi				
--	---------	--	---	--	--	--	--

Akademiker

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluering			
Ak1	Foretage litteratursøgning	Introduktions- uddannelse	Opgave	Bedømmelse af opga- ve			
Ak2	Kritisk vurdere videnskabelig lit- teratur og lærebøger, herunder uddrage essensen heraf	Introduktions- uddannelse	Opgave	Bedømmelse af opga- ve			
Ak3	Identificere, formidle og argu- mentere et videnskabeligt bud- skab til kolleger og andet perso- nale	Introduktions- uddannelse	Opgave	Bedømmelse af opga- ve			
Ak4	Vurdere brug af statistiske me- toder i fx videnskabelige artikler og kunne anvende basal medi- cinsk statistik	Hoveduddannel- se	Forsknings- træningskur- sus	Bedømmelse af opga- ve		Godken- des efter gennem- ført kur- sus	
Ak5	Undervise studenter, kolleger og andet personale	Hoveduddannel- se	Undervisning	Feed-back	c		
Ak6	Fremkomme med løsningsfor- slag efter gennemgang af rele- vant litteratur ved ikke alminde- lige kliniske problemstillinger	Hoveduddannel- se	Forsknings- træningskur- sus	Bedømmelse af opga- ve		Godken- des efter gennem- ført kur- sus	
Ak7	Udarbejde en projektbeskrivel-	Hoveduddannel-	Forsknings-	Bedømmelse af opga-		Godken-	

	se/protokol og stå for afvikling af projektet	se	træningskursus	ve		des efter gennemført kursus	
Ak8	Forberede og holde et videnskabeligt foredrag	Hoveduddannelse	Forsknings-træningskursus	Bedømmelse af opgave		Godkendes efter gennemført kursus	

Professionel

	Mål	Skal senest opnås i	Læring	Evaluerings			
Pr1	Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til patienter og pårørende	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken og/eller 360-graders evaluering			
Pr2	Varetage etiske spørgsmål i klinisk praksis, såsom videregivelse af oplysninger, indhentning af informeret samtykke, og overholdelse af tavshedspligt	Introduktionsuddannelse	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret observation i klinikken og/eller 360-graders evaluering			
Pr3	Udvide professionel personlig og interpersonel adfærd	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	360-graders evaluering			
Pr4	Handle i balance mellem faglige og personlige roller, herunder kunne administrere egne ressourcer	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale			
Pr5	Erkende egne personlige, faglige og etiske grænser	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale			

Pr6	Udvide praktiske kirurgiske evner svarende til introduktionslægeniveau	Introduktionsuddannelse	Mesterlære i klinikken	360 graders evaluering			
Pr7	Anvende hensigtsmæssige strategier for at opretholde og udvikle faglig kompetence, herunder anvende informationsteknologi til optimering af patientbehandling og andre aktiviteter	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale			b
Pr8	Anvende principperne for kvalitetssikring, kvalitetsudvikling og medicinsk teknologivurdering i dagligt arbejde	Hoveduddannelse	Deltagelse i kvalitetsarbejde	CBD			a
Pr9	Håndtere interessekonflikter, herunder bevidst relatere til konfliktløsningsmodeller	Hoveduddannelse	Mesterlære i klinikken	360			c

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

1. & 3. ansættelse: Urinvejskirurgisk afdeling, Hospitalsenheden Vest

Læringsmetoder i afdelingen: klinisk observation, case gennemgang, selvstudier, kurser, fokuserede ophold, undervisning, case-fremlægning og mesterlære.

Kompetencevurderingsmetoder: reznik skema, case baseret diskussion (CBD), mini-CEX, OSATS, NOTTS, audit af journalere, 360 graders evaluering, vejledersamtaler, feedback. Diverse kompetencevurderings skeamer er tilgængelige på DUS hjemmeside.

De nævnte lærings-og evalueringsmetoder bruges forskelligt i forhold til den kontekst man er i. Vejleder samtalerne er obligatoriske og den første samtale afholdes indenfor de første 14 dage af begge ansættelser. Det er vigtigt at man som HU læge holder sig for øje, at de uddannelsesplaner der aftales der, ikke bare er en løs aftale. Det er et arbejdsredskab, der skal bruges til at evaluere om man nu har opnået de mål, man har sat sig. De obligatoriske kurser planlægges løbende, men der vil fra kursussekretariatet komme en oversigt over i hvilket halvår de forskellige kurser vil blive afholdt. De fokuserede ophold planlægges af HU-lægen selv, og fordeles jævnt på alle ansættelser. Case gennemgang kan foregå på morgenkonferencen eller som en af 'De akademiske 5 min'. Mesterlære forekommer i alle kliniske situationer hvor man er sammen med en senior kollega – men specielt i forbindelse med operationer. Selvstudier kan jo være evt. i forbindelse med planlægning af undervisning, case gennemgang eller journal club. Men også ved problemstillinger man har mødt i ambulatoriet eller vagten. Den kliniske observation vil kunne forekomme i mange situationer, men specielt igen på operationsgangen og supervisionsambulatoriet. Det er her kompetencevurderings skemaerne kommer ind i billedet. I supervisionsambulatoriet vil de tre yngre læger mødes med supervisor i stedet for at deltage i røntgen konferencen. Her aftales det med supervisor hvis der er en kompetence man gerne vil have vurderet. Det er vigtigt, at man selv som HU læge holder øje med og planlægger hvornår det skal foregå. Det samme gælder for en vurdering af en operativ færdighed. Det aftales med supervisor at der skal laves en kompetencevurdering og skemaet udfyldes og diskuteres efterfølgende. Man kan også aftale med bagvagten at blive superviseret til stuegang eller i forbindelse med en akut patient.

Der er meget stor velvillighed til uddannelse og kompetencevurdering i afdelingen, men det er vigtigt at man som HU læge selv holder styr på hvilke kompetencer man gerne vil have vurderet og hvornår.

Der vil blive foretaget en 360 graders evaluering i både 1. og 3. del HU, og man vil blive indkaldt til dette via en mail og et link. Her kompetencevurderes de mere bløde kompetencer som bl.a. kommunikator og samarbejder. Logbogens kompetencer anbefales at blive løbende underskrevet, ligeledes for at være skarp på hvilke kompetencer man har opnået, og hvilke man skal fokusere videre på.

2. ansættelse: Aalborg Universitetshospital, Urologisk Afdeling

Læringsmetoder:

Praksislære i klinikken.

I det daglige kliniske arbejde er der en udbredt interaktion mellem selvstændigt virke og behovsmæssig supervision af seniorer kolleger.

Selvstudier: omfatter opsøgning og læsning af litteratur. Afdelingerne råder over de gængse lære-

bøger i urologi, som findes i konferencelokale som forskellige lægekontorer. Der henvises til E-Doc, DUCG's hjemmeside (ducg.dk), EAU's guidelines (EAU.com), UpToDate (sygehusets hjemmeside) samt lærebøger (Smits Urology og Campbell's Urology). Det forventes at man orienterer sig i urologiske tidsskrifter via medline eller statsbiblioteket (for eksempel Urology, European urologi, Br. J. of Urology Scandinavian Journal of Urology).

Kurser: Se nedenfor

Fokuseret ophold: Se ovenfor

Opgave: Litteratursøgning og efterfølgende formidling i form af fremlæggelse for et forum af læger, omtrent 30 min. Arrangeres sammen med hovedvejleder.

Deltage i multidisciplinær conference: Som patientansvarlig læge fremlægger den uddannelsessøgende patienthistorien, deltager i beslutningsdiskussion, og planlægger det videre forløb. Dette superviseres af den MDT-ansvarlige speciallæge.

Færdigheds- og Simulatortræning: Simulationsprogrammet til robotten på operationsgangen bliver demonstreret i forbindelse med introduktionen og det anbefales man bruger programmet jævnligt. I forbindelse med visse kurser trænes færdighedstræning, blandt andet tilbydes træning på Simbionix robot simulator.

Udforme en instruks eller lignende: Det forventes at man udformer eller reviderer en afdelingsinstruks hvert halve år. Emnerne aftales med hovedvejleder og evt. instruksansvarlige speciallæger.

Undervisning: Afdelingens uddannelsesansvarlige overlæge udarbejder en undervisningsplan for et ½ år ad gangen. Planen ophænges i konferencelokalet og udsendes til alle læger. Alle uddannelsessøgende kommer til at undervise.

Kompetencevurderingsmetoder: Kompetenceevaluering skemalægges og fremgår af vagtskema. De uddannelsessøgende er ansvarlig for at evalueringerne gennemføres. Antal og typer af evalueringer fremgår af afdelingens instruks.

Godkendelse af kurser og fokuserede ophold: Kurser godkendes i den elektroniske logbog. Fokuserede ophold godkendes på stamafdelingen.

Case baseret diskussion: case baseret diskussion (CBD) udføres sammen med klinisk vejleder eller hovedvejleder, og er en forudsætning for opnåelse af mange kompetencer. Hvis man ikke når at afholde disse fortløbende skemalægges de på ugeplanen. Der ligger et vurderingsskema, man anvender ved case baseret diskussion, på DUS' hjemmeside, samt i logbog.net. Vurderingen sker ved hovedvejleder eller relevant klinisk vejleder

Mini-CEX: Hovedvejleder/klinisk vejleder kompetencevurderer den uddannelsessøgende. Skema til vurdering af kliniske kompetencer ligger på DUS' hjemmeside samt i logbog.net.

OSATS: Vejlederne tilstræber at foretage en vurdering af den uddannelsessøgendes operativ teknik vha. Reznik skema. Det gøres mest elegant elektronisk (<http://oats.training>). Det kan dog også gennemføres med skemaer på papirform (som ligger på DUS' hjemmeside og i logbog.net).

NOTTS: Til vurdering af kirurgers ikke-tekniske færdigheder under en operation. Ikke-tekniske færdigheder er færdigheder som kommunikation, lederskab og beslutningstagning som sammen med kliniske viden og teknisk håndelag udgør kirurgisk kompetence. Skema ligger på DUS' hjemmeside samt i logbog.net

Audit af journaler: Udføres i samarbejde med hovedvejleder eller udpeget klinisk vejleder.

Teoretisk test: der findes teoretiske test i forbindelse med MIUC-kurser (Minimal Invasive uddannelsescenter) i introduktionsuddannelsen. Alle HU-læger tilmeldes EBU's in-service eksamen hvert år i begyndelsen af marts. Testen gennemføres i arbejdstiden. Resultatet er anonymt, men kan om

ønsket også benyttes i en justeringssamtale.

360 graders evaluering: En gang i hver delansættelse gennemføres en 360 graders evaluering (PeoplePartner). Feedback-facilitator hjælper med at udforme handleplan. Handleplanen medbringes til næste justeringssamtale.

Bedømmelse af opgave: En udarbejdet instruks bedømmes af den instruksansvarlige overlæge og eventuelt på et afdelingsmøde. Forskningstræningsforløbet udmunder i en artikel eller foredrag, der vurderes af forskningsansvarlige vejleder.

Feedback: Undervisning vurderes vha skema (se afdelings hjemmeside).

Struktureret vejledersamtale. I forbindelse med justeringssamtalerne hver 2-3 måned planlægges kompetencevurderinger. Den uddannelsessøgende skriver referat af samtalerne, der skal godkendes af hovedvejleder og UAO. Der aftales tidspunkt for det næste møde hver gang.

Alle ovenstående kompetencevurderingsmetoder skal anvendes løbende, således at der sikres fremdrift i uddannelsen, og at kompetencerne kan godkendes indenfor de planlagte tidsrammer.

3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen. De specialespecifikke kurser organiseres via specialeselskabet www.urologi.dk

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen. Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Forskningstræning

De regionale følgegrupper / uddannelsesudvalg / -råd udarbejder i samarbejde med den postgraduate lektor en oversigt over forskningstræning, som findes på det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#).

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen skal der gives uddannelsesvejledning som anført i [målbeskrivelsen](#). Der skal efter behov tilbydes karrierevejledning og hjælp til specialevalg.

1. & 3. ansættelse: [Urinvejskirurgisk afdeling, Hospitalsenheden Vest](#)

Uddannelsesansvarlige (UAO)overlæge står overordnet for at uddannelsen i afdelingen fungerer – i samarbejde med den ledende overlæge.

Uddannelses koordinerende yngre læge (UKYL) er UAO's 'højre hånd' – og står bl.a. for 3-timers møder (der afholdes årligt) og planlægning af onsdagsundervisningen. (link til stillings og funktionsbeskrivelse for UKYL)

Tillidsrepræsentanten (TR) er yngre lægers link til Foreningen af Yngre Læger (FAYL), specielt i forhold til overholdelse af overenskomst, arbejdsforhold osv.

Hver HU læge der starter i afdelingen vil få tildelt en hovedvejleder, som er den formelle vejleder i enten 1. eller 3. del.

Ved ansættelsens start afholdes den første samtale med vejlederen på en onsdag indenfor de første 14 dage; samme tid hvor der afholdes onsdagsundervisning. Der bruges skabelon til samtalen i systemet RMUK (link) hvor den vejledte skal invitere vejleder til samtale. Når samtalen er afholdt skal den godkendes af både vejledte og vejleder, inden uddannelsesansvarlige overlæge endeligt kan godkende samtalen.

Der skal afholdes samtaler ca. hver 3-4 md.

De kliniske vejledere vil være de i dagligdagen tilgængelige special læger i afdelingen – incl. evt. hovedvejlederen.

UAO og UKYL er medlem af både det lokale lægelige videreuddannelses råd (LVUR) og det regionale specifikke videreuddannelsesråd. LVUR består UAO og UKYL fra alle specialer på matriklerne HEV Holstebro og Herning. Det regionale specifikt for urologi og består af UAO og UKYL fra uddannelsesregion Nord's urologiske afdelinger

UAO, UKYL og til dels skemalægger og TR vil samarbejde for at få det bedste ud af uddannelsesmulighederne i afdelingen – og skal opadtil referere til afdelingsledelsen.

Der vil i arbejdstilrettelæggelsen blive taget hensyn til hvilket niveau man er på i forhold til ambulatorievirksomhed og operative aktivitet.

Hovedvejleder godkender de enkelte kompetencer i logbogen. UAO godkender overordnet opholdet, fokuserede ophold, attest for tidsmæssig tilstedeværelse i afdelingen.

Introduktions samtalen vil blive holdt indenfor de første 14 dage, og til den samtale bruges en af de første onsdags undervisnings tider - hvor resten af afdelingen vil afholde undervisning.

Under samtalerne lægges den individuelle uddannelsesplan – efter niveau og mål for den enkelte YL. Det er vigtigt at den uddannelsessøgende selv sørger for at planen er velskrevet, da det er denne plan afdelingen binder sig til at overholde.

De videre samtaler – ca hver 3-4 md – afholdes efter aftale mellem YL og hovedvejlederen. Hvis der findes behov kan UAO også deltage i samtalerne. Der skal forventes 30 min - 1 time til hver samtale, som følger skabelonen fra RMUK. YL skal (formelt) indkalde hovedvejlederen til samtale gennem dette system. Det er vigtigt at huske, at begge parter skal godkende samtalen – ellers er det ikke muligt for UAO endeligt at godkende den

Der anbefales 3-4 mdr mellem samtalerne.

Det bemærkes, at når YL flytter videre til næste afdeling, vil 'samtalerne' blive slettet fra afdelingens system. Så hvis YL ønsker at beholde en kopi er det eget ansvar at få dette effektueret. UAO vil kvittere for at samtalerne er afholdt.

Der vil blive afholdt 360 graders evaluering ved hver delansættelse via People Partner's system.

Hovedvejleder vil godkende kompetencerne, men disse kan opnås via andre end hovedvejleder - for eksempel via kompetence skema udfyldt af en klinisk vejleder. Nogle kompetencer vil blive diskuteret speciallægerne imellem inden godkendelse.

2. ansættelse: [Aalborg Universitetshospital, Urologisk Afdeling.](#)

UKYL deltager i introduktionsprogram for nyansatte læger og koordinerer det ugentlige reserve-læge møde. Den uddannelsesansvarlige overlæge tildeler alle uddannelsessøgende en hovedvejleder. Den uddannelsesansvarlige overlæge har det overordnede ansvar for uddannelsesmiljøet, udformning af uddannelsesprogrammer m.m. Den uddannelsessøgende, sammen med hovedvejleder, laver konkrete uddannelsesplaner. Alle afdelingens læge fungerer som vejledere for kollegaer på lavere uddannelsesniveau. Den uddannelseskoordinerende yngre læge planlægger den interne undervisning

Skemalæggende yngre læge er typisk i hoveduddannelse og planlægger i samarbejde med uddannelsesansvarlige overlæge og skemalæggende overlæge de uddannelsessøgende dagfunktioner.

Rammer for uddannelsesvejledning

Under ansættelsen afholdes mindst 3 evalueringssamtaler mellem uddannelsessøgende og hovedvejleder i henhold til retningslinjerne i "Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse. Samtalerne er skemalagte og introduktionssamtalen afholdes senest 14 dage efter ansættelse. Der forventes at være en løbende kontakt mellem den uddannelsessøgende og hovedvejleder med henblik på løbende opfyldelse af målbeskrivelsens kompetencer. Flere samtaler kan afholdes og UAO involveres ved behov.

Den uddannelsesansvarlige overlæge har en samtale med alle uddannelsessøgende om lægeroller og indbyrdes forventninger. Hovedvejleder og UAO giver karrierevejledning løbende.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

Der udarbejdes efter introduktionssamtalen en uddannelsesplan for den uddannelsessøgende. Uddannelsesplanen tager udgangspunkt i den uddannelsessøgende aktuelle kompetencer og skal indeholde både en teoretisk og praktisk del. Uddannelsesplanen udarbejdes af den uddannelsessøgende med støtte af hovedvejleder og sendes i skriftlig/elektronisk form til UAO til godkendelse. UAO sender uddannelsesplanerne til alle speciallæge, så de har et indtryk af hvor den uddannelsessøgende står og hvad der skal fokuseres på fremadrettet.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Hovedvejlederen godkender opnåede kompetencer eller uddelegerer det til navngivne personer. Operationsfærdigheder og skopifærdigheder kompetencevurderes optimalt elektronisk og hæftes til relevant punkt i den elektroniske logbog.

Konferencer/møder:

Hovedvejleder tildeles af UAO og ved ansættelse i hoveduddannelse vil det være en overlæge eller en afdelingslæge. Oplysning om hvem der er hoved vejleder fremgår af det materiale der tilsendes inden ansættelse.

Kompetencerne godkendes løbende af hovedvejleder eller anden vejleder. Afdelingen tilstræber at de kliniske situationer udnyttes til uddannelse og alle opfordres til at tage vejlederkurser. Den operationsansvarlige overlæge har ved planlægning af operationerne fokus på uddannelsesværdi-

en af indgrebene og har løbende kontakt med de uddannelsessøgende og UAO for at sikre en optimal uddannelsesværdi af indgrebene.

Der er skemalagt et ugentlig reservelægemøde hvor de uddannelsessøgende efter morgenkonferencen taler om uddannelse m.m. UAO deltager i det første møde hver måned og efter behov. Afdelingen afholder temamøde om uddannelse en gang årligt og reservelægerne afholder hvert efterår et "3-timers" møde over et uddannelsestema. Dette møde planlægges af sygehusets uddannelseskoordinator for postgraduat speciallægeuddannelse og efter mødet udarbejder UKYL og UAO et feedback til uddannelseskoordinator.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektorrapporter for alle afdelinger.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord² (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg³, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand⁴.

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d

³ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor/uddannelsesudvalg

⁴ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen⁵ står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg⁶

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

⁵ www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

⁶ <http://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor/uddannelsesudvalg>

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

<http://www.aalborguh.rm.dk/afsnit-og-ambulatorier/urologisk-afdeling>

<http://www.vest.rm.dk/afdelinger/urinvejskirurgisk-afdeling/>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

www.urologi.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk

[Den lægelige videreuddannelse](#)

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)